

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1974-1975**

23 APRIL 1975.

Voorstel van wet houdende wijziging van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE MIDDENSTAND UITGEBRACHT
DOOR DE HEER PERSYN.**

Uw Commissie heeft dit voorstel onderzocht tijdens haar vergadering van 19 maart 1975.

De indiener verklaart met zijn voorstel een tweevoudig doel na te streven :

1. de jaarlijkse vermindering voor vervroegd pensioen te halveren en van 5 pct. op 2,5 pct. te brengen;
2. de vermindering te laten wegvallen zodra de gepensioneerde zelfstandige de leeftijd van 70 of 65 jaar bereikt, naargelang het een man of een vrouw betreft.

De Minister van Middenstand vraagt de verwerping van het voorstel op grond van de volgende argumentatie :

Dit voorstel beoogt de pensioenverlaging wegens vervroegde pensionering te verminderen van 5 pct. tot 2,5 pct. per jaar en die verlaging af te schaffen zodra de gepensioneerde de leeftijd heeft bereikt van 70 jaar (mannen) of 65 jaar (vrouwen).

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Wathelet, voorzitter; Blancquaert, Bury, Cristel, De Graeve, De Grève, Gijs, Gillet, Gramme, Janssens, Lecoq, Smeers, Van Canneyt, Vandenberghe, Vangeel, Vernimmen en Persyn, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren Stroobants, van Waterschoot en Wiard.

R. A 9719

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

158 (B.Z. 1974) : N° 1 : Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1974-1975**

23 AVRIL 1975.

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants.

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES CLASSES MOYENNES
PAR M. PERSYN.**

Votre Commission a examiné la présente proposition de loi en sa réunion du 19 mars 1975.

L'auteur du texte déclare que sa proposition poursuit un double but :

1. réduire de moitié la diminution annuelle de la pension anticipée en la ramenant de 5 p.c. à 2,5 p.c.;
2. supprimer cette diminution aussitôt que l'indépendant pensionné a atteint l'âge de 70 ans ou de 65 ans, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme.

Le Ministre des Classes moyennes demande le rejet de la proposition en s'appuyant sur les arguments suivants :

La proposition vise à réduire la diminution de la pension pour cause d'anticipation de 5 p.c. à 2,5 p.c. par année d'anticipation et à supprimer cette diminution dès que le pensionné atteint l'âge de 70 ans (hommes) ou 65 ans (femmes).

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Wathelet, président; Blancquaert, Bury, Cristel, De Graeve, De Grève, Gijs, Gillet, Gramme, Janssens, Lecoq, Smeers, Van Canneyt, Vandenberghe, Vangeel, Vernimmen et Persyn, rapporteur.

Membres suppléants : MM. Stroobants, van Waterschoot et Wiard.

R. A 9719

Voir :

Document du Sénat :

158 (S.E. 1974) : N° 1 : Proposition de loi.

De bepalingen die thans ter zake gelden zijn dezelfde voor de regeling der zelfstandigen als voor die der werknemers.

Onverminderd het gevolg dat zal worden gegeven aan het voorstel nr. 156-1 dat dezelfde maatregelen beoogt voor de regeling der werknemers (het zou natuurlijk wenselijk zijn dat in de gevallen waarin de regels dezelfde zijn, deze ook identiek blijven), moet ik nochtans de volgende opmerkingen maken :

1. Op financieel vlak heeft de vervroegde pensionering de volgende gevolgen :

- bijkomende uitgaven voor de sector verdeling van de pensioenen als gevolg van de uitbetaling van bijkomende pensioenen vóór de normale pensioengerechtigde leeftijd;
- vermindering van de ontvangsten in de sector bijdragen;
- weerslag van de verlaging wegens vervroegde pensionering (2,5 pct. per jaar in plaats van 5 pct.) ;
- vermindering van het bedrag dat als Z.I.V.-uitkering wordt toegekend.

Het zou verkeerd zijn te denken dat een verlaging van het pensioen ten belope van 2,5 pct. per jaar, gedurende vijf jaar na de normale pensioengerechtigde leeftijd, een compensatie zou kunnen vormen voor de uitbetaling op de normale pensioengerechtigde leeftijd van het pensioen verminderd met 2,5 pct., want 2,5 pct. vormt geen compensatie voor 97,5 pct.

Bovendien zal het voorstel toch aanleiding geven tot bijkomende uitgaven, aangezien volledige pensioenen zouden worden uitbetaald vanaf 70 jaar (voor mannen) of 65 jaar (voor vrouwen), terwijl de verlaging thans levenslang wordt gehandhaafd.

2. Volgens berekeningen die vroeger zijn gemaakt, zou de verlaging per jaar vervroegd pensioen hoger moeten zijn dan 5 pct., zelfs al wordt de huidige wetgeving behouden volgens welke de vermindering levenslang blijft. In een kapitalisatiesysteem geeft men immers voor een rente van 100 frank op 65 jaar, 67 pct. levenslang wanneer de rente ingaat op de leeftijd van 60 jaar.

Volgens de huidige regeling geven wij in dezelfde omstandigheden 75 pct. (-5×5 pct.). Volgens het voorstel zou 87,5 pct. worden betaald van 60 tot 70 jaar (mannen) en van 55 tot 65 jaar (vrouwen) en daarna levenslang het volledige pensioen.

3. Sociaal gezien lijkt het voorstel interessant en het zal ongetwijfeld in goede aarde vallen bij de zelfstandigen die dan nog meer gebruik zullen maken van de mogelijkheid om met vervroegd pensioen te gaan, wat een nog grotere financiële weerslag kan hebben.

De indiener van het voorstel gelooft niet aan die grotere financiële weerslag, omdat volgens hem veel zelfstandigen met vervroegd pensioen zouden gaan wegens een wankelende gezondheid en omdat die personen de normale pensioengerechtigde leeftijd thans bereiken hetzij als werkloze, hetzij ten laste van het ziekenfonds.

Actuellement les dispositions qui régissent la matière sont identiques dans le régime des indépendants et dans celui des travailleurs salariés.

Sans préjudice donc de la suite qui sera réservée à la proposition 156-1, qui vise à la même mesure dans le régime des salariés (il serait évidemment souhaitable que des règles identiques soient conservées là où elles existent), je dois faire les remarques suivantes:

1. Sur le plan financier, la diminution de l'âge de la pension a les conséquences suivantes :

- dépenses supplémentaires pour le secteur de la répartition par suite des paiements de pension complémentaires avant l'âge normal de la retraite;
- réduction des recettes pour le secteur des cotisations;
- incidence de la réduction pour cause d'anticipation (2,5 p.c. par année au lieu de 5 p.c.);
- diminution du montant qui serait alloué en A.M.I.-indemnités.

Il serait faux de croire qu'une réduction de la pension à concurrence de 2,5 p.c. par an, pendant cinq années encore après l'âge normal de la pension, compenserait à l'âge normal de la pension le paiement de la pension diminuée à concurrence de 2,5 p.c., car 2,5 p.c. ne compensent pas 97,5 p.c.

Par ailleurs, la proposition entraînera quand même des dépenses supplémentaires puisque des pensions complètes seraient payées à partir de 70 ans (hommes) ou 65 ans (femmes), alors que, actuellement, la réduction est maintenue.

2. D'après des estimations faites antérieurement, la réduction par année d'anticipation devrait être supérieure à 5 p.c. même en conservant la législation actuelle où la diminution est maintenue à vie. En effet, dans un système de capitalisation, l'on donne, pour une rente de 100 francs à 65 ans, 67 p.c. à vie lorsque la rente prend cours à l'âge de 60 ans.

Dans le régime actuel, nous donnons, dans les mêmes circonstances, 75 p.c. (-5×5 p.c.). D'après la proposition on paiera, de 60 ans à 70 ans (hommes) ou de 55 à 65 ans (femmes) 87,5 p.c. et ensuite, à vie, la pension complète.

3. Socialement, la proposition paraît intéressante et elle serait certainement bien accueillie par les indépendants qui auraient encore davantage recours à la possibilité de la pension anticipée, ce qui pourrait avoir une répercussion financière plus importante.

L'auteur de la proposition ne croit pas à cette répercussion financière, car beaucoup d'indépendants demanderaient la pension anticipée parce que leur santé est précaire et qu'actuellement ces personnes atteignent l'âge normal de la pension soit comme chômeur, soit à charge de la mutuelle.

Nochtans :

a) moet in verband met de sociale zekerheid der zelfstandigen worden opgemerkt dat er geen compensatiebesparingen worden gedaan inzake werkloosheid omdat het sociaal statuut der zelfstandigen niet voorziet in dit voordeel (en ook niet in die uitgave);

b) zou de toekenning van een vervroegd pensioen verminderd met 2,5 pct. per jaar in plaats van de toekenning van de Z.I.V.-uitkering wegens arbeidsongeschiktheid op het eerste gezicht een geringe weerslag hebben op de totale uitgaven betreffende het sociaal statuut, vooral wanneer de invaliditeitsuitkering op 1 januari 1975 het peil van de pensioenen zal hebben bereikt.

Dat geldt echter niet voor de periode van primaire arbeidsongeschiktheid en in ieder geval zal het overbrengen van een aantal invaliden, vóór de normale pensioengerechtigde leeftijd, van de sector « Z.I.V.-uitkeringen » naar de sector « pensioenen » de lasten van deze laatste sector verhogen, terwijl de financiële situatie hier toch reeds kritiek genoeg is.

De indiener kan zich hiermede niet akkoord verklaren. Hij blijft bij zijn standpunt dat het pensioenbedrag te laag ligt en de aftrek te hoog.

Het voorstel geeft geen aanleiding tot verdere bespreking.

**

Het enig artikel is verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

**

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 14 aanwezige leden.

De Verslaggever,
W. PERSYN.

De Voorzitter,
J. WATHELET.

Et notamment :

a) en ce qui concerne la sécurité sociale des indépendants, il faut remarquer qu'il n'y a pas d'économies en compensation du côté du chômage puisque le statut social des travailleurs indépendants ne connaît pas cet avantage (ni cette dépense);

b) l'octroi d'une pension anticipée réduite de 2,5 p.c. par année d'anticipation au lieu de l'octroi de l'indemnité A.M.I.-incapacité de travail pourrait avoir, à première vue, une incidence minime sur les dépenses globales « statut social », surtout que l'indemnité d'invalidité a atteint le niveau des pensions au 1er janvier 1975.

Toutefois, cela n'est pas le cas pendant la période d'incapacité primaire et, de toute manière, le transfert avant l'âge de la retraite normal, d'un certain nombre d'invalides du secteur « A.M.I.-indemnités » vers le secteur « pensions » est de nature à augmenter les charges de ce secteur dont la situation financière est déjà suffisamment critique.

L'auteur de la proposition ne peut se rendre à cette argumentation. Il maintient son point de vue selon lequel le taux de pension est trop bas et le pourcentage de réduction trop élevé.

La proposition ne donne pas lieu à de plus amples discussions.

**

L'article unique a été rejeté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

**

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des voix des 14 membres présents.

Le Rapporteur,
W. PERSYN.

Le Président,
J. WATHELET.